

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

71. szám.

Pest, június 6. 1848

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni Pesten, csak a kiadónál (a Beimelféle nyomdában, aldunasor Piáristák épülete) vidéken a k. postahivataloknál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve félévre. Pesten házhozhordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnegyedre Pesten 2 ft 30 kr. vidékre postán 3 ft 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizettetik.

Felszólítás!

A múlt hó 19-kén, azon napon, melyben a ministerium lapjaink 56-ik számát lefoglalta, este hét óra tájban e lapok szerkeztője a kiadó hivatalban a Beimelféle nyomdában volt.

Nevezetes nap volt ez. A fővárosban a kedélyek rendkívül fel valának izgatva.

A kiadóhivatalban hét vagy nyolcz személy volt jelen. Beszéltek a bécsi mozgalomról, mellynek hírért egy futár hozta meg.

Egyszerre egy férfi jelent meg köztünk. Középhoru, polgári állására nézve azt hisszük ügyvéd. —

E férfit mi csak látásból, de névszerint nem ismerjük.

E férfi nagy sebességgel jött egy ministerialis osztály főnöktől, s a szerkeztőnek azon izenettel hozta, hogy a ministerek István nádort provisorius királynak kiküldötték.

A szerkeztő a hivatalosobát azonnal elhagyva, mielőtt a lapot sajtó alá bocsátotta volna, bővebb tudomást szerzendő elment a radical körbe.

Már akkor az urituczán a nép tolongásban volt. —

Ben a körben tekintélyes férfiak szónokolgattak.

És abban a pillanatban azon hirt, mellyért sajtóperbe fogattunk, mindnyájan valónak hitték:

A kör nagy terében: az említett ministerialis osztályfőnök találkozáván a szerkeztővel röviden kérdezé tőlünk, ha valljon küldöttével beszélt-e.

Másnap a bír, hogy lapjaink lefoglaltattak elterjedvén: a kérdéses osztályfőnök találkozik a szerkeztővel s a harmadik negyedik szó után min-

ket azon kérdéssel lep meg, hogy eigentlich kitől hallottuk mi azon hirt, mellyről itt szó van.

Mi az osztályfőnök kisszerű félenkségén elmosolyodva, röviden azt válaszoltuk, hogy igyekezni fogunk, annak idejében tanuinkat előállítani.

És ennek ideje itt van.

E lapok szerkeztője az igazság érdekében igen szívesen kéri azon tisztelt egyént, kit osztály főnök ur az izenettel hozzánk küldött, szíveskednék nálunk megjelenni, vagy pedig velünk nevét és szállása helyét szíves barátságosan közleni.

A szerkeztőnek az igen nagy fájdalomra esnék, ha sajtóperének tárgyalásából e nevezetes részlet valahogy el maradna.

Rágalom, rágalom és ismét rágalom.

A mi kedves, ártatlan, s a történetekben hallatlanul erélyes ministeriumunkat ismét rágalmazták.

És ki merte őket szentségtelen nyelvvel ujjalag rágalmazni.

Ki más, mint a gonosz republicanusok a francziák. Halljuk csak mit ír a Journal des Debats május 29. számában.

Pest, május 20.

Tegnap előtt este a ministerium, a Bécsben lakó ministeriál egy futár által értesítettvén, hogy a császár a fővárost elhagyta, azonnal a királyi helytartónál tanácsot tartatott, hol elhatároztatott, miszerént Eszterházi Pál azonnal a király után menjen, s maradjon mellette.

Ugyan akkor felírás intéztetett a fejedelmhez, hogy ő fensége jöjjön lakni a hív magyar nemzet fővárossába.

Az országgyűlés július másodikára összehívattatott.

Kétszáz ezer fegyveres a nemzetörségből rendeltetett a haza, szabadság és trón védelmére.

Addig is pedig, míg újabb tudósítások érkezendnek a király elhatározásáról s tartózkodása helyéről a főherczeg vice-király felruháztatott a király minden prerogativainak gyakorolhatásával.

Ezek az idézett lap szavai.

Hogyan! hát még a külföldön is vannak kaján nyelvek, kik magas ministeriumunkról illyeswiket mernek költeni.

Azt merik állítani, hogy akkor midőn a haza a nyílt veszedelem küszöbén áll, midőn existenciáján annyira compromittalva van, mint történetünkben soha, hogy ezen szelid ministerium 200,000 fegyverrel képzel csak ellentállhatni a veszélynek melly az egész országot, a szó teljes értelmében körül övezi.

Irtoztató rágalom. Mikor a ministerium tize-

zerrel is szembe fog szállani a panszlavokkal, — és midőn ezen tizezerre menendő nagy armada két pesti zászlóalja számára, még csak a posztó szállításra van a csőd kihirdetve, akkor mondanak ilyet! —

Boszuért égbekiáltó rágalom.

Azonban most jö a legfőbb.

Azt merik mondani, hogy midőn a király Bécsből minden hir nélkül egyszerre eltűnik, a birodalmi város revolutioban van, a királyi közlekedés el van metszve, sőt nem is tudják hol a király... akkor ezen ministerium a bár pillanatnyi anarchiának elejét veendő a királyi helytartónak provisorie át ad minden királyi prerogativat.

Ezen rágalmat a ministerium ne tűrje el.

És azért: ha mi tizezercből álló armandiankkal kik közül két ezernek egy pár hónap mulva új kabátjuk is lesz: éjszokon, délen keleten és nyugotton megvertük a szlavokat, aztán neki meggyünk Franciaországnak a respublicat széjjel puskázzuk elfoglaljuk Párist a ministerium emlékezzék meg, és legyen következetes, fogassa perbe Armand Bertin polgárt a Journal des Debats szerkeztőjét, és mint valamely törvény szentesítette testületet rágalmazót marasztaltassa el 2000 pengő forint büntetésben és egy évre terjedő fogóságban. —

Azonban most jut eszünkbe nem is kell bevévni Franciaország elfoglalását.

A táblabíráktól alkotott sajtótörvény szerint az alperest lehet a felperes lakó helyén is megidézni.

Idézzék meg Bertin urat Pestre.

Ő kelme könnyebben eljöhet Pestre mint például mi mehetünk Mármorosba ha ott eszébe jutna valakinek minket megidézni.

Vagy fél a ministerium, hogy nem fognak neki engedelmeskedni? Az ember azt gondolná, hogy holmi engedelmeségi megtagadások miatt már megégette a kása szájakat.

Törvényről szentesített magok testület: Zsivó! —

A hadügyminister figyelmét ismét az önkényesekre hívjuk fel.

Általános panasz van e védelmi seregben a kenyér rosszasága iránt, melly még mindig, mint hajdan, sőtalanul s a legnagyobb gondatlansággal süttetik.

Nem tudjuk ugyan, ha egészség tekintetében ártalmas e az illendő szóztól készült sült kenyér, de azt igen is tudjuk, hogy az a sőtalan profont bizon nem igen izletes historia.

Magyarországnak és Erdélynek, vagy is roccus az egyesült magyar honnak gazdag és kifogyhatatlan sóbányái és kútai vannak, nem kel-

lene azért a haza védőinek tápszerei izletesítésé-
beu annyira fukar lenni. Ki érdemli meg, ha nem
ők, hogy illő étellel láttassanak el.

Azért adassék jobb és sózott kenyér az ön-
kényteseknek, mint sorkatonáknak, s kinek ez sem
tetszenék, váltassék meg tőle az őt illető járulék
kész pénzen.

A mi ruházatjokat illeti, igen is átlátjuk, hogy
annyiakat egy pár nap alatt felöltöztetni lehetel-
len. legalább gond fordítassék arra, hogy mi előbb
ezipőt kapjanak, mert rossz lábbeli mellett nem
igen van kedvük a tanuláshoz.

Azt sem tartjuk helyesnek, hogy beállási pén-
zökből egyszerre olyan nagy összeget 15 ft. kap-
nak kezükhez. Ezen rendelkezés már mostanig
is megteremé gyümölcsöt. Pár napi fiakkerezés
evés ivás és kéjelgés után üres zsebekkel, de an-
nál betegebben térnek haza, darab időre a szol-
gálatra tanulásra alkalmatlanná téve, sőt betegsé-
gök természeténél fogva, a jövőre is minden
kisebb baj iránt fogékonyabbakká tételeve.

Sokkal jobb és célszerűbb volna csak 5 ftot
adni kezeikbe s a többit majd elindulásukkor kéz-
besíttetni nekik.

Hallottunk még különféle secaturákról is,
mellyeknek kivált az az invalid-kaszárnyába he-
lyezett önkénytesek lennének alája vetve.

Megengedjük, hogy a régi katonai törvé-
nyek és szabályok a kor eddigi szelleméhez, a
sorkatonaság equivoque állásához nagyon cél-
szerűek voltak: de mostani körülményünkben,
a katonaságnak tiszteletre méltó és önéretteljes
helyzetében ama törvények nagyobb része hasz-
nálhatlan, s bár a fegyelem szoros fenntartása cé-
lozlatik is általuk, de csak felesleges bosszantás-
ként tűnnek fel azok, mind a sorkatonaságnál, mind
önkényteseknél. Kérünk szavainkra kevés figyelt
fordítani.

Csernátóni.

Ajánljuk e cikket az olvasó figyel-
mébe.

Egy szent ügy lelkesíti a hazát és fiait: s ez
a honvédelem ügye.

Önkénytesek gyűjtetnek, kik a haza boldog-
ságát és veszedelmét megérteni tudván, ha kell
életükkel váltásák meg e hon szabadságát.

Ezen önkénytesek, kiknek egy nagy része
művelt férfiakból áll, — mellözve anyagi érdekeit;
egyedül csak a veszélyben forgó hazát tartva
szem előtt — cserélte fel kényelmesebb életét a
szigorubb katonáival, azon vigasztaló bizalom-
mal, hogy a ministerium parancsa, rendelete és
ígérete szerint mint becsületes emberrel fognak
vele bánni.

A ministerium határozata jó és célszerű, —
e nélkül bajos is lett volna annyi áldozatkész ha-
zafit egybegyűjteni, de el kell keseredni az em-
bernek, ha a kormány rendeleteit egyesek, kikre
az önkénytes sereg rendezése bízva van meg-
szegik; meg kell hűlni legalább részben az ügy-
iránti lelkesedésnek, ha a főhatalom, a kormány
ígérete, illy emberek által is compromittálhatatik,
de halljátok honomfiai ez előzmény után a sujtó
valót.

Velünk önkénytesekkel, mellözve e miniteri-
um parancsát, többnyire németül beszélnek.

Hozzánk önkénytesekhez egy hadnagy — Ga-
lovics — egy őrmester — Mohre — csak úgy te-
du szólnak.

Az őrmester csupa szeszélyből egy becsüle-
tes önkénytestet teremtettéve össze gazemberez.

Az őrmester két önkénytest — ámbár törvé-
nyeink (regleml) nincsenek, s habár legkisebb
hibát sem követtek el, — másfél napi börtönre íté-
lő halljátok egy őrmester!!! — és ítéletét erősza-
kosan végrehajtatá.

De ki is tudná elszámolni a rendtelenséget,
hanyagságot és visszaélést, mellyekkel a minis-
terium céljait mintegy készakarva akasztják meg
bizonyos alárendelt egyének a II-dik zászlóalj-
ban. —

Fősérelmük a németnyelv.

Olly férfiak rendelkeznek velünk, kik magya-
rul nem tudnak, ezért az elkeseredésnek több je-
leit mutathatnók fel.

Ha a ministerium jó és engedelmes katoná-
kat akar belőlünk teremteni, adjon olly parancs-
nokokat, kiket megértünk, kiket tisztelhetünk.

Mozdítsa el a sorkatonaságból sorainkba lép-
tetett a régi önkényhez szokott embereket, ne-
vezzen alsóbb tisztségekre sorainkból egyéneket;
találkozik köztünk akármennyi hivatalra alkal-
mas. A sorkatonák csak tanítsanak.

A tanítást szinte meg lehetne már valahára
kezdeni. Meguntuk már a henyélest.

Igy rendezve megfelelő e sereg a nagy
célnek, míg a mostani rendszer mellett vagy en-
gedellen zugoló tömeget, vagy alacson bérszol-
gákat képeznek belőlünk. Becsületes embert pe-
dig ez is, amaz is csak keserit.

Pesten 1848. jun 4.

Börczy Gyula, közlegény.

Beküldött:

Légyen igazság vagy vesszen el a világ!

Az iparos ifjuság magát a marciusi napok
alatt példásan viselte; azon napokban mellyek olly
jó alkalmat nyújtottak az ismételt, sőt folytonos
méltatlankodások igazságos megbosszulására. —
Ezen ifjuság ugyanazon napokban zászló alá es-
küdt, fentartására azok személy és vagyonbeli
bátorságának, kik az ő személyét vagyonát soha
sem becsülték.

Ezen ifjuság sérelmeinek orvoslására a tör-
vényes utat választá s mind e napig azon meg is
maradt, pedig nagy számánál és a rajta elkövetett
s nem orvosolt méltatlanságok keserű érzeténél
fogva, mennyi nyugtalanságot okozhatott volna
azoknak, kik neki bánatot okoztak.

Ezen ifjuság panaszait és kérelmeit a minis-
terium elé adta; s a ministerium e bajt nem or-
vosolta még maig sem.

Az ifjuság ellen gyalázatos csalást szándékol-
tak s részben el is követtek a mesterek, sőt nem a
mesterek hanem a czéhek, u. m. a lakatos és ko-
vácsczéh. Egy meghatározott vasárnapon ugyan
is minden lakatos és kovácsmester, miután segé-
deit jól tartotta, elkezdett panaszkodni, hogy ő a
czéh előtt bevádolva van mintha rossz étellel
(adna s a legények zavargását ezáltal idézné elő;

ha tehát a segédek kosztjával megelégedve van-
nak, bizonyításnak mellette. A segédek ezt a jó
ebéd végén, szívesen megígérték s meg is tették.
Akiért egy kész ivet, mellyet részint mivel né-
met volt elolvasni nem tudtak; részint mivel mes-
terükről olly csuf csalást föltenni nem bírtak. Az
iven pedig az volt, hogy az aláírók a régi yi-
szonyt fentartaini kívánják. — Ezen álnokság
azonban nem sokára napvilágra jött.

Az iparos és földművelési minister iparos ta-
nácsot rendezett, melly az ügyet elintézza. Ezen
tanács az ügyet egy álló hónap alatt egy lépés-
nyivel sem vitte előbbre.

Az iparos ifjuság föllépésével s azzal, hogy
azt, mi őt jogosan megilleti, és a mi tőle mind e
napig visszatartva volt, fenhangon kérni mer-
te: ez által mondom a filiszterséget s a nyárspolgár-
ságot fölmérgesítette. E nyárspolgárok tehát szá-
kadást támasztottak az iparos ifjuság között;
ugyanis a cseheket morvákat, svábokat máhe-
lyükbe vették, azoknak munkát, keresetet adtak s így
elhallgattatták: a magyarokat pedig műhelyeikből
elbocsátották.

Az idegenek a munkát elfogadták, különben
haza kellett volna nekik menni; elfogadták mert
olly ágról szakadt, a katonaság, a börtön s isten
tudja mi elől szökött embereknek minők legna-
gyobb részben ők bármilly föltétel is jó. Az itt
dolgozó, körülbelöl 5—6 ezerre menő idegen
iparos segéd közül felénél többnek még csak uti-
levele sincs, a mi elég tanúság azok semmireva-
lóságáról. De épen illyen kell a pesti mestereknek
mert ezek, kikre otthon a 25 bot és keresztvas vá-
rakozik, bármilly föltétel alatt is megmaradnak itt
a műhelyben miután haza menni nem mernek.
Hogy milly szép vagyon bátorságot teremt ennyi
kimustrált nép, könnyű állatni, azonban a hatóság
és a felelős kormány mind ezt eltűri.

Minister urak! Igen jól tudjuk hogy önök
közt ül azon „nagy hazafi“ is, ki ezelőtt 7 évvel
egy magyar találmánya pártolására fölszóllítatván
azt mondá: „a magyartól ollyan ki sem telik, mert
a magyar csak eke után való;“ — azon „hazánk
legpraktikusabb fia,“ ki egy magyar ügyvédet,
midőn az a Tisza szabályozásánál valamikép al-
kalmaztatni kívánna; el nem fogadott azon egy-
szerű okból, mert az angolul nem tudott; mintha
bizony a tiszahátiak angolul beszélnének. — Mi
jól tudjuk hogy ezen „nagy hazafi“ borzasztóan
szerele azt, a mi nem magyar, s így igen könnyen
elképzelhetjük, miszerint a negyedrészt vagy semmi
rendszerabályokat ha nem is egészen de legnagyobb
részben neki köszönhetjük.

Ámde ezért önök maguk személyére nézve
felelősek, a netalán bekövetkezendő rendbontás-
ért, mellyet az idegenek az önök kedvezményei
által szarvat kapva, elkövetni fog. Felelősek az-
ért, a mit az eddig békén várakozott magyar ipa-
ros ifjuság türelme fogytával tenni fog, ha (nem
kedvezményeket, miket nem kér és nem szükség-
gel, de) jogát meg nem kapja.

E jog pedig az, hogy becsületes munkája any-
nyit érjen saját hazájában, mennyit a külföldé. —
Hogy becsületes munkájaért becsületes díja le-
gyen. — Hogy a czéhek atyáskodó kormánya reá
nézve szűnjék meg; kinőtt ő már, bir a maga
eszével is élni.

Ennyi mindenkit megillet, ennyit mindenki
joggal kívánhat a nélkül, hogy lázongó lenne. És
mégis mi tölünk ez megtagadtatik.

Ha a szállónkat valaki megtekinti, elégtelenségünknek és méltó bosszunknak indokát azonnal föltalálja. A szálló gazdája ugyanis segédeivel együtt cseh, vagy egyéb külföldi, ezek a magyar ifjunak helyet nem adnak, ha bár egy, sőt több hónapig ott heverjen is, bár a legjobb bizonyítványokkal bírjon is, míg ellenben a cseh ifju, kinek nem vándorkönyve, de csak uti levele sincs, mindjárt más nap vagy harmadnap jó műhelybe jut. És pedig nem azért, mivel tán munkásabb s ügyesebb lenne a magyarnál, hanem egyszerűen azért, mivel külföldi eredetű pesti mesterek már csak a magyarság elleni kajánságból is befogadják, mert aljas lelkek, mert ők is oly uti levél nélkül ideszakadtak, kik hálából a magyart gúnyolják és gyűlölik. Ezen nem csudálkozhatunk, hiszen látjuk, hogy gr. Széchényi is egy erőműszerész legényt tett országos műszaki tanácsossá, mert az külföldi, a szakértő magyarok megszigyenítésére azok mellözésével, a magyar erőművészi jelességeket a Nagy testvéreket, kik az iparegyletnél közszemléletre kitett gőzmozdonyt készítették, nem tudta másképp alkalmaztatni, mint kovácslegényekül, patkó és szeg csinálásra, míg a velők nem is mérkezhető selejtségeket fölök emelte, mert külföldiek.

Illyen eljárás mellett lehet-e csudálni, ha azon nél, melyet saját hazájából kiűztek, itt oly érdemtelten kedvezésben részesülvén vérszemet kap, s a magyarok ellen gúnydalokat dúdol, azok ellen fenyegetődzik, mint teszik az itt levő idegen mesterlegények? Csuda-e, ha a magyar iparos ifjuság eanyi méltatlanságok által türelmét vesztvén, midőn sem a hatóságtól, sem a kormánytól elégtételt nem kap, attól félhetni, hogy azt maga szerezz magának?

Jól tudjuk, miszerint az országnyomorgatók régi kifogása ellenünk az, hogy mi keveset tudunk, hogy ügyetlenek vagyunk, ámde láthatjuk azt is, miszerint ezen kifogás alaptalan, avagy oly tervet, minőt a külföldi Paleocapa adott 1000 aranyért, nem adott volna-e akármelyik tiszaháti parasztember ingyen is?

A külföldiek nem azért jönnek falca számra hazánkba, hogy itt tökéletesedjék, mert ott kin hazájukban azt inkább tehetnék, sem pedig azért, mert igen ügyesek, mivel ekkor inkább külföldre mennének, hol munkájukat sokkal jobban megfizetik, hanem jönnek azért, mert utileveleik nem lévén, máshova nem mehetnek, csak ide hol rendőség nincs, hanem jönnek azért, hogy itt a selejtes az ügyetlen is boldogulhat, ha külföldi, mint ezt polgárainak vagyonsága bizonyítja, kik féltényi ügyesség és becsületesség mellett is jobban bírnak magukat, mint a magyar mesterek.

Legyen igazság, vagy vesszen el a világ!

A mit kormányunk a külföldi kézműves segédekkel tesz, az menthellen kedvezés, ellenben, mit velünk magyarokkal tesz, az menthellen méltatlanság, igaztalanság. Minket most a külföldről tömegestől haza bocsátottak, névszerint Franciaországból, hogy az odavalóknak legyen munkája és keresete. Haza érvén, itt helyeinket elfoglalva találjuk külföldiektől, kiknek még utileveleik sincsenek!

Szent az enyím, szent a tied!

A mestereké a műhely, mienk az ügyesség. — Ne legyen kénytelen a mester magyar segédet venni föl, ha neki a külföldi jobban tetszik, ámde

ekkor ép oly joggal kívánja és követeli a segéd, hogy ne legyen kénytelen mesterhez menni műhelybe, munkába, de szabad legyen maga kezére dolgoznia, azaz szüntessenek meg a czéhek!

Ha ez nem történik meg, akkor kergettesse nek el legalább azon külföldiek, kiknek uti leveleik sincsenek, és így méltán gyanusok, mint ha a békó és akasztófa elől szöktek volna ide. Illy népet a magyar becsületés ifjuság daczára műhelybe fogadni bűn, ezt a kormánynak tűrni nem szabad.

Franciaországból most minden idegen kiutasított rögtön, a ki pedig vissza maradhatott csak akkor juthatott munkához, midőn már a legutolsó francziának is volt. Nálunk ellenkezőleg; itt legelőbb is a külföldiek helyeztetnek el, azután a külföldről kicsapottak, az utlevél nélküliek, s midőn már közülök a leghitványabbik is kapott helyet, csak akkor kerül magyar ifju műhelybe ha még van valahol üres. Innen van aztán, hogy a legderekebb magyar ifju is néhány hónapig hevervén a szállón, megtakarított pénzecskejét lassankint fölemészti, majd ruháit kénytelen eladni, és midőn már rongyos, akkor a magyar véren hizott nyárspolgár még a „nagy hazafi“ elő áll s ezt mondja: „ime! minő rongyos a magyar, mert korhely, mert nem akar, nem tud dolgozni!“

A hajógyárban és gőzmalomnál csak akkor fogadják fel a legjobb magyar segédet is, mikor már a legrosszabb külföldi is elhelyezve van; a magyar segédek csak ígéretekkel tartalunk, a külföldiek rögtön munkába állítatnak. Ha a magyar e műhelyeket oda hagyja, lefoglalják keresményét. A multkor egy László nevű magyar lakatos legény, elmellőztetését nem tűrhelvén, a gőzhajógyár műhelyeit oda hagyta: ámde ezen úgy megboszankodtak a külföldi főnökök, hogy keresményét mintegy 75 ezüst forintot ki nem fizették, hanem letartóztatták. László fűhöz fához ment panaszkodni, de igazságot sehol sem talált, a rablásért senki feleletre nem vonatott, az elrablott pénz vissza nem adatott mind e mai napiglan.

A mi egynek igazság, igazság a másiknak is.

Ha a mesterekre nézve igazság, hogy ők ha akarnak adnak, ha nem akarnak nem adnak munkát a legényeknek: akkor igazság reánk nézve az, hogy ha nem akarunk a mestereknek dolgozni ne kénytelenitessünk, de dolgozhassunk magunk kezére! azaz legyen a munka szabad, vesszenek a czéhek!

Ha önök minster urak, az igazságra nem tekintenek, (a minthogy azt szokták mondani mintha a diplomatiában annak helye nem is lenne) tehát nézzenek a józan politikára, melly tiltja a külföldi gyülevész szemétnépet iszonyu kedvezményekkel ide csábítani egyfelől, másfelől pedig egy számos osztályt a legkeresettebb méltatlan bánás által a legvégsőre kényszeríteni. A józan politika tiltja 10—12 ezer becsületes hazafit megérdemelt kenyerétől megfosztani azért, hogy 2—3 ezer külföldi szemétember bőven lakozzék.

Ezzel illyenekbőllesznek a nyárspolgarok, kik a zsidókat üldözik, kik azt mondják: „üssön ki csak valami, én tudom, hogy a magyarok ellen leszek.“ Hanem persze, hogy az illyenekből lesznek aztán azok is, kik önöknek bizalmat szavaznak. —

Mi pedig joggal kívánjuk, hogy vagy a munka szabaditassék fel, vagy az idegenek utasitassanak

és vezetessenek ki az országból. Egyik vagy másik.

Semmi alkudozás többé, semmi félrendszer. Igazság kell nem alamizsna, ezt kívánjuk, s ezt kívánva nem rettegünk, jelszavunk legyen igazság vagy vesszen el a világ!

Több iparossegéd.

Pest majus 31-kén.

A városi tisztujítás köszöbén vagyunk, s olvasunk a hirlapokban tisztujítási véleményeket, kik lennének tulajdonképen a legjobb tisztviselők, s hallunk korteskedésről Kassalik-Zitterbart féle pártokról s ehez tartozó egy másféléről. Nem kevésbé törekednek is némelyek népszerűséget szerezni, népszerűséget minden áron, s majd emeli őket az, az ohajtott pólczra.

S micsoda eszközökkel élnek azon utolsók? Ugyanazon eszközzel, melyet használtak, némely helyett reactiot, rendzavargást, lopást s effélét előidézni, t. i. a zsidókat.

Szegény zsidó! Micsoda különféle alkatrészekből lehet összetéve, ha mind erre eszközül használgák!!!

E napokban kezünkhez került egy Kassaliktól aláírt rendelet, mellynek következtében a pesti izraelitáknak összeírása, a belügyminister rendelete szerint, ujonnan történni fog.

De nézzük ám miképen járnak el a jó urak, a kikre ezen összeírás bízott. Igen egyszerűen. Ugyanazon Kassalik féle rendeletben parancsolatik a zsidóknak, jöjenek be a városházra „személyesen“ majd ott beiratnak, a ki elmulasztja, a kellemetlenségeket magának tulajdonítsa.

Kérdezzük most a Kassalik féle választmányt hol áll a minsteri rendeletben, hogy a zsidók személyesen jöjenek a városházra? Sehol. Mikor akarja e munkát a ministeriumnak benyújtani, holott a rendeletben világosan ki van mondva: az összeírás minél hamarabb történjék meg és küldessék be? Alkalmasint az országgyűlés után, ne lehessen némely jó adatot ezen összeírásból kivenni.

Miert nem mondja ki ezen rendeletben, hányan és kik jöjenek egyszerre? Hadd jöjenek naponként mind, ugy-e, ugy sincs más dolguk, hisz nem kell strázsálniok, had strázsáljanak ott a városház előtt, majd behívjuk.

Nem lett volna-e sokkal czélszerűbb egynehány deputatiót kiküldeni minden városrészbe, kik házról házra járnának, s majd ők „személyesen“ meggyőződtek volna a család számáról? aztán, ha így eljárnaok, micsoda sok észrevételt lehetett volna oda irni (!!) mellyek ugy elvesznek.

De a Kassalik féle választmány ellenünk is egy kérdéssel felléphetne, melly kérdéseinket mind halomra dűlné: Mit nem tesz az ember, hogy népszerűvé legyen ???!

A pestmegye pártfogása alatt álló hazai 1-ső takarékpénztár részvényesei a haza oltárára, — mostani körülményekben ezen intézet hazafiságától is várt áldozat megszavazása végett folyó

junius 10-én délutáni 4 órakor a pártfogó megye nagy teremében tartandó közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívattak.

Kelt Pesten 1848. junius 2.

Szalai József s. k.
jegyző.

Orvosi jelentés.

Többektől felszólítottam Kos-uth miniszter ur egészségének mibenléte iránt, kötelességemnek ismerem a közönség megnyugtására ezennel nyilvánítani, miszerint ő most már reconvalescens és veszedelmesen kívül lévén, mindazonáltal nyugalomra nagy szüksége van, mert félt, hogy fel nem tartóztatható folytonos munkássága, mely a küszöbön lévő megnyilando nemzeti gyűlés által naponként mindinkább igénybe vétetik, ismét előbbi állapotába sujtandhatja.

Dr. Obonyay,
házi orvosa.

Folyó hó 3-án „Marcius Tizenötödike“ című lapban, egy bizonyos felhívás történt hazánk nővéreikhez, melyben bennünket az önkéntes nemzetőrök némi elősegítésére buzdítanak. Ezen felhívás következtében van szerencsénk értesíteni Budapest, s illetőleg egész magyar hazánk honpolgárait, hogy a fenthivatkozott, s általunk valóban helyesnek elismert felszólítást szívünkhez véve, magunkat késznek nyilatkoztatjuk hazánk lelkes fiainak, kik a honvédelemre önkéntesen beállottak, a fehér ruhát — mennyiben tőlünk kitélik — elkészíteni.

Főbb felszólítás következtében:

Beyer Róza, Kollinek Christina, Alter Marie, Pscherer Josephine, Kassalik Elise, Tschögl Emma, Kök Elise, Kassalik Róza, Georgovics Josephine, Granichstaetten B., Hinberger Sarolta, Hinberger Róza.

A köz állomány rendkívüli szükségeinek fedezéséről befolyó ajánlatok átvételével megbízott pestmegyei központi választmány előtt május hó 27. től ugyan azon hó 30-ig bezárólag következő pengő pénz, és ékszerekbeli ajánlatok tételtek.

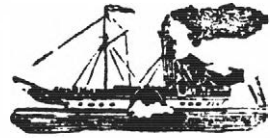
Káptalan Vác város lakosai 416 ft. 30 kr. Mericzay Antal 100 ft. — Szarvas Ferencz 30 ft. Hermann József Váci Kanonokok 20 ft. Szalk Sz. Márton város lakosai 156 ft. 14 kr. Kalocsa olvasó egyesület 100 ft. Aszód M. város lakosai 226

ft. 40 kr. Hönig Mátyás dohány kereskedő 20 ft. Hirsch József sziv r gyáros 20 ft. Laner György Fodrász pesti lakosok 5 ft. Tasson lakó Földváry Mihály férfi és nő cselédei 5 ft. Deák Ferencz igazságügyminiszter 200 ft. Szarka Sámuel kereskedő általa besoroztatott egy ú oncznak 3 évi fizetési illetményét ruházata költségét és előpenzt megajánlván, e ezétra előlegesen 200 pengő forintot. Sági Mihály nagy prépost 12. pár ezüst kést, és két sőtartót, Káptalan Vác város lakosai 57 és 1/2 lat sulyu ezüst eszközöket, Földváry Mihályné egy arany nyak lánczot, Dahi ref. egyház egy ezüst kehelyt ajándécul; — ugyancsak Dab helysége 80 pengő forintot, Halasi Ignáczné 23 ft, s egy néhány latot nyomó ezüstöt, — Kátona Lajos 2 font s 19 lat sulyut költsönképp.

Ezen kívül Sz. Endre Mező város 1,000. p. ft. Fáy Ignác Pomázi birtokos 400 akó bort edény nélkül, Deák Ferencz igazságügy miniszter hivatali fizetésének egy ötöde havonként 200 pengő forintnak ajándécul, Aszód kiadódó-egylet ötös kamat fizetés mellett egy évre 300 p. ft. Dunakeszi község lakosai 7604. pengő forint 59 kr. 3 évre kamat nélkül, azon tul pedig ötös kamat mellett a fizetésére kötelezven magokat.

Végül Koppi Mária Deák Ferencz igazságügyminiszterhez intézett levelében azon fajdalmas érzetének nyilvánítása mellett járulván évi jövedelme egy negyede 100 pengő forinttal a köz állomány szükségeinek fedezéséhez: mi szerint betegeskedése miatt vagyonát nem nélkülözhetvén, keble sugallatának valószínűsítésében, mindenét a honnak áldozatul hozni gátolva van; — midőn e nemeslelkű ajánlatot kozhirul tesszük, alkalmat veszünk azon ohajtsuak nyilvánításához, bár e példa ösztönül szolgálja magyar hon több lelkes hölgyei előtt is; hogy ők is a vész pillanatában midőn mindenkinek szent kötelessége a közös hon megmentéséhez erejéhez képest járulni, a női kebelben kiválólag rejlő magasztos honszerelem, s közügy iránti meleg részvét ösztönét követve ne vonják meg, a mindnyájunkal közös hazától azon áldozatot, melyre főleg most van szüksége, s a hiven teljesített kötelesség boldogító öntudatlan tul abban keressenek megnyugvást: miszerint méltó utódjai leendnek e képp a történet lapjain feljegyzett azon női egyéniségeknek, kiknek lángoló hon szerelme s nemes lelkesedése, a nemzeti szabadság kivívásainak főtenyezője volt. — Választmányi határozatából közli.

Hajós József,
főjegyző.

Gőzhajók járása
1848-ik évi május 1-jétől kezdve.

- Pestről Bécsig naponként, reggeli 6 órakor, kapcsolatban Győrrel.
- „ Orsovára minden vasárnap, reggeli 5 órakor. Galacz és Konstantinápolyi kapcsolatban az oláh részen, és május 7- és 21-kén Odessával.
- „ „ minden csütörtökön reggeli 5 órakor (minden 14 napokban egyestül Galacz és Konstantinápolyal a török rész-n)
- E gőzösök megérkeznek Orsováról minden vasárnap reggeli 4 órakor, és minden csütörtökön délutáni órákban.
- „ Tittelig minden kedden és pénteken reggeli 5 órakor, le- és fölfelől Eszéken át; a kedden elinduló gőzös Szegeddel kapcsolatban áll.
- E gőzösök minden vasárnap és szerdán délutáni órákban Tittelből megérkeznek.
- Vontatóhajók indulásai.
- Pestről Bécsbe minden hétfőn és csütörtökön elindulnak; és minden szerdán és szombaton megérkeznek.
- „ Orsovába minden kedden elindul, és minden szerdán megérkeznek.

Szolnokból Tokajra.

E gőzös-járás folyvást folytattatik, ha semmi akadály nem lép közbe, minden csütörtökön Szolnokból Tokajra, minden vasárnap Tokajból Szolnokra.

Pest, május 1-jén 1848.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Megjelenik e lap **minden este** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunasor Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 KR. PP.**